

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-722

19.9.2019

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Advokat representerer eget enkeltpersonforetak i tvist – rimelige og nødvendige advokatutgifter?

Sikrede er praktiserende advokat og eier to (eller flere) eiendommer under et eget organisasjonsnummer. Det har oppstått tvist med en tidligere leietaker om ubetalt husleie for en av eiendommene og om innbrudd og tyveri på en annen eiendom. I tvisten om husleie er det to parter på sikredes side. Sikrede har opptrådt som advokat i begge tvistene og søkte om rettshjelpdekning for disse. Selskapet har avslått med henvisning til at han er selvprosjederende advokat, og at utgiftene da ikke er rimelige og nødvendige. Sikrede mente at det forelå en særskilt avtale med selskapet om at han kunne representere seg selv, på bakgrunn av et brev fra 2011 og etterfølgende praksis fra selskapet. Nemnda kom til at sikrede som selvprosjederende ikke hadde krav på rettshjelpsdekning, og at det ikke forelå en slik avtale som gav sikrede krav på rettshjelpsdekning i de to tvistene.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum per tvist kr 250 000

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets avslag på rettshjelpdekning med henvisning til at sikrede er selvprosjederende advokat.

Det fremgår av vilkårene:

Når sikrede er part i tvist, dekkes:

Rimelige og nødvendige utgifter til advokat

Videre fremgår det under punktet "Rimelige og nødvendige utgifter":

Twisteloven §§ 6-13, 10-5 og kapittel 20, Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning er retningsgivende for hva som er rimelige og nødvendige utgifter.

Sikrede har søkt om rettshjelpdekning for to tvister. Den ene tvisten er mot (tidligere) leietaker vedrørende manglende betaling av husleie. Sikrede eier den utleide boligen sammen med en annen part, JO. Den andre tvisten, mot samme motpart, gjelder innbrudd og tyveri på en annen eiendom som sikrede eier alene. Sikrede har opplyst at hans eierandel i eiendommene eies av hans firma med eget organisasjonsnummer, mens sikredes advokatvirksomhet har et separat organisasjonsnummer.

Av forsikringsbeviset fremgår det at sikrede (privat) er forsikringstaker. *For ordens skyld gjør sekretariatet oppmerksom på at vi bare har mottatt kopi av forsikringsbevis for en av eiendommene.*

Sikrede har oppgitt at han opptrer som advokat for seg selv (sitt eiendomsfirma) og JO i tvist om husleie, og for seg selv (sitt eiendomsfirma) i tvist om innbrudd/tyveri.

Sikrede har søkt om rettshjelpdekning for begge tvistene, men selskapet har avslått begge med henvisning til at sikrede er selvprosjederende advokat, og at eventuelle rettshjelpgifter da ikke anses rimelige og nødvendige. Sikrede er uenig i en slik vurdering, og mener at han uansett har en avtale med selskapet om at han kan føre sine egne saker og få rettshjelpdekning for disse. Sikrede har vist til et brev selskapet skrev i 2011 i en rettshjelpsak under en annen forsikring:

Du som advokat kan representere dine egne saker.

Med dette forventes også at saken ikke saksomkostningene vil være rimeligere da du kjenner saken.

Sikrede har oppgitt at saken fortsatt er løpende, og at han foreløpig ikke har fakturert i saken, men at sameiet (hans eiendomsfirma og JO) vil bli fakturert for egenandel på vanlig måte. At det ikke er fakturert ennå skyldes også selskapets avslag på rettshjelpdekning og klagen til Finansklagenemnda.

Sikrede har anført at selskapet ikke har grunnlag for å avslå rettshjelpdekning for tvisten. Han er ikke selvprosjederende advokat, men representerer sitt eiendomsfirma og JO. I alle tilfeller har han en avtale med selskapet fra 2011 om at han kan føre egne saker. Når selskapet avslår rettshjelpdekning bryter selskapet denne avtalen.

Selskapet har anført at eventuelle kostnader sikrede har fakturert ikke anses rimelige og nødvendige da han anses som selvprosjederende. Dette gjelder også når man representerer andre, så lenge man også selv er part i saken. Egeninnsats er ikke dekningsmessig under rettshjelpforsikringen. I 2011 godtok selskapet å dekke noen saker han hadde løpende som selvprosjederende. Dette ble avklart på forhånd og er ikke bindende for selskapet i fremtidige saker.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning for to tvister hvor han selv opptrer som advokat. Sikredes rettshjelpforsikring dekker ifølge vilkårene "rimelige og nødvendige utgifter til advokat". Nemnda tolker vilkårene slik at det er en forutsetning for dekning at det faktisk har påløpt utgifter til advokat, og legger til grunn at sikrede i rettshjelpsammenheng anses likestilt med sitt enkeltpersonforetak. Forsikringen omfatter derfor ikke situasjonen hvor sikrede opptrer som advokat selv, jf. FinKN-2018-166 og FinKN-2018-854.

Sikrede har anført at han også representerer en medeier, og at selskapets anførsler ikke kan gjøres gjeldende overfor medeieren. Nemnda legger til grunn at medeieren har tinglyst eiendomsrett til eiendommen, slik at medeier er sikret under forsikringsavtalen, jf. punktet "Hvem gjelder forsikringen for (sikrede)?" i forsikringsbeviset. Sikrede har opplyst at medeieren foreløpig ikke er fakturert. Så lenge sikrede uansett også utfører dette arbeidet på vegne av seg selv, anser ikke Nemnda slik fakturering for å utgjøre rimelige og nødvendige utgifter, jf. FinKN-2018-854.

Sikrede har videre anført at selskapet uansett er ansvarlig på grunnlag av særskilt avtale. Sikrede har vist til brev fra selskapet av 4.10.11;

Vi viser til mottatt epost.

Du som advokat kan representere dine egne saker.

Med dette forventes også at saken ikke saksomkostningene vil være rimeligere da du kjenner saken.

Ta gjerne kontakt med oss (...)

Sikrede har anført at han har forholdt seg til brevet som en avtale med selskapet, og at han har fått rettshjelpsdekning for egne saker både før og etter brevet.

Nemnda bemerker at et tilsagn i en konkret sak i utgangspunktet ikke binder selskapet i fremtidige saker. Sikrede har fremlagt dokumentasjon på at han har fått innvilget flere rettshjelpsdekninger etter 2011. Nemnda kan imidlertid ikke se at disse dekningstilsagnene har henvist til brevet av 4.10.11, og dekningene fremstår å være innvilget på et selvstendig grunnlag. Nemnda kan derfor ikke se at det aktuelle brevet kan forstås som en særskilt avtale som gir sikrede krav på rettshjelpsdekning i fremtidige saker hvor han er selvprosederende.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Terje Løyning (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).